

سازمان عفو بین الملل

بیانیه علنی

شماره عطف:

MDE 13/020/2006 (علنی)

ردیف سرویس خبری: 050

24 فوریه 2006

رواج پریشانگر مجازات مرگ در ایران

سازمان عفو بین الملل، امروز پریشانی عمیق خود را در مورد روند اعدامهای گزارش شده در ایران ابراز داشت؛ و اظهار نمود که نگران جان بسیاری از زندانیان سیاسی است که تعدادی از آنان، بر اساس گزارشها، چندین سال است که در معرض اعدام قرار دارند. سازمان همچنین از اینکه ایران بر خلاف تعهداتش در قبال حقوق بشر کماکان به اعدام نوجوانان بزهکار ادامه می دهد، بیزاری اش را ابراز می کند.

تعداد اعدامها در ایران کماکان هشداردهنده است. عفو بین الملل در سال 2005، تعداد 94 اعدام را به ثبت رسانده است، گر چه آمار واقعی به نظر می رسد که بسیار فراتر باشد. در سال 2006 تاکنون، 28 مورد اعدام به ثبت رسیده است. بیشتر قربانیان به خاطر جرایمی همچون قتل اعدام شده اند. لیکن، یکی از اعدام شدگان اخیر، یک زندانی سیاسی بنام حجت زمانی بود. او که عضو سازمان مجاهدین خلق ایران بود، در سال 2003 در ترکیه ربوده شد و در سال 2004 به دلیل شرکت در بمب گذاری 1998 تهران که منجر به قتل سه نفر گردید، به اعدام محکوم شد. (در این رابطه، به سلسله اقدامات عاجل با شماره عطف های زیر مراجعه فرمائید:)

EUR 44/025/2003, 5 November 2003 and MDE 13/032/2004

حجت زمانی را در 7 فوریه 2006 از سلولش در زندان گوهردشت برده و اعدام کردند، گر چه مقامات ایرانی روز 21 فوریه بطور رسمی خبر اعدام او را تأیید نمودند.

اعدام حجت زمانی بر این وحشت افزود که زندانیان سیاسی دیگری ممکن است اعدام شوند. بر اساس گزارشات تأیید نشده ای که از اوایل فوریه درز کرده اند، مسئولین زندانها به تعدادی از زندانیان سیاسی و دیگر زندانیانی که در معرض حکم اعدام هستند اظهار داشته اند که در صورت ارجاع پرونده ایران به خاطر از سرگیری برنامه های هسته اش (بر اساس ادعای ایران، برنامه هسته اش فقط برای تولید صلح آمیز انرژی هسته ای می باشد) به شورای امنیت ملل متحد، آنها را اعدام خواهند کرد. گفته می شود که در میان زندانیان، اعضای دیگری از مجاهدین خلق، که در ایران سازمانی غیر قانونی است، وجود دارند. این، سازمان مجاهدین بود که در سال 2002 منبع شواهد افشاگرانه در مورد فعالیتهای هسته ای ایران در جهان شد.

در میان کسانی که در معرض خطر هستند، می توان این افراد را نام برد: سعید ماسوری، عضو مجاهدین خلق ایران که از اواخر 2004 در بند 209 زندان اوین در سلول انفرادی به سر می برد. مراجعه کنید به:

MDE 13/015/2002

خالد هردانی، فرهنگ پور منصور و شهرام پور منصور.

MDE 13/003/2005

هر سه نفر در هواپیما ربایی سال 2001، زمانی که شهرام پورمنصوری فقط 17 سال داشت، شرکت داشتند؛ غلامحسین کلبی و ولی الله فیض مهدوی که هر دو عضو مجاهدین خلق هستند، و علیرضا کرامی خیرآبادی.

عفو بین الملل همچنین گزارشات در یافت کرده است که حداقل دو نفر عرب ایرانی ممکن است در معرض اعدام حتمی باشند. استان خوزستان از 15 آوریل 2005 مرکز ناآرامیهای گسترده ای بوده است. برای اطلاعات بیشتر

در این مورد به بیانیه عفو بین الملل تحت عنوان " دولت جدید در قبال وضعیت وحشتناک حقوق بشر ناکام است" به ردیف خبری زیر مراجعه نمائید:

MDE 13/010/2006

بر اساس گزارشات، محمد علی سواری و مهدی نواصری که هر نو کمی بیش از 20 سال دارند، به اعدام محکوم شده اند. محمد علی سواری بعد از تظاهرات 4 نوامبر 2005 در اهواز دستگیر شد. مهدی نواصری که در اکتبر 2005 دستگیر شد، قبلاً در آوریل 2005 بازداشت شده بود ولی سپس آزاد گردیده بود.

به تاریخ 14 فوریه 2006، جمال کریمی راد، وزیر دادگستری و سخنگوی قوه قضائیه به خبرگزاری جمهوری اسلامی گفت که 45 نفر در ارتباط با بمبگذاریهای سپتامبر و اکتبر 2005، به دلیل اتهاماتی چون "محارب با خدا، مفسد فی الارض و قتل" محکوم شده و بزودی حکمشان اعلان خواهد شد. برای محارب با خدا و مفسد فی الارض مجازاتهایی همچون اعدام، قطع عضو، به دار آویختن برای سه روز یا تبعید در نظر گرفته می شود. طبق گزارشات، قربانعلی دری نجف آبادی، دادستان کل کشور، در 21 فوریه 2006 چنین گفته است: "بعضی از محکومین در این ماجرا، به اعدام محکوم شده اند که از آن جمله، دو نفر مجرم اصلی هستند که شرکت آنها در واقعه اهواز محرز شده است و اعدامشان قطعی است. " در 21 فوریه، جمال کریمی راد در بیانیه ای که به خبرگزاری جمهوری اسلامی ارائه داد، اظهار داشت که فقط دو نفر به مرگ محکوم شده اند که حکمشان در دیوان عالی کشور تحت بررسی است. او خاطر نشان ساخت که "برای جرایم هفت نفر دیگر که محکوم شده اند، حکم مرگ در نظر گرفته نشده است." عفو بین الملل هراس از آن دارد که محمد علی سواری و مهدی نواصری ممکن است دو نفری باشند که در خطر حتمی اعدام قرار دارند.

عفو بین الملل همچنین از اینکه ایران یک نوجوان دیگر را به مرگ محکوم کرده است، ابراز بیزار می کند. بنا به گزارش منتشره از جانب نو خبرگزاری ایرانی، یعنی خبرگزاری فارس و خبرگزاری دانشجویان ایران، یک جوان 18 ساله که از او به نام محمد یاد کرده اند، توسط شعبه 71 دادگاه جنائی تهران به خاطر قتل که در آگوست 2003 مرتکب شده - محمد در آن زمان فقط 16 سال داشت- به مرگ محکوم شده است. بر اساس این گزارشات، فرد نامبرده، ابتدا در دادگاه کودکان محاکمه شد و به 5 سال حبس و پرداخت دیه محکوم گشت. اما، گزارش شده که خانواده مقتول از این که حکم به اندازه کافی سنگین نبوده، شکایت کرده اند؛ و بر اساس تصمیم دیوان عالی کشور، محمد که اکنون 18 سال دارد، در دادگاه جنایی محاکمه شد و به اعدام محکوم گشت. حکم اعدام قبل از اجرا، بایستی مورد تأیید دیوان عالی کشور قرار بگیرد.

ایران، به عنوان دولتی که عضو کنوانسیون جهانی حقوق مدنی و سیاسی؛ و عضو کنوانسیون حقوق کودکان است، متعهد شده است که افرادی را که در زمان ارتکاب جرم، زیر 18 سال داشته اند، اعدام نکند. با این وجود، عفو بین الملل، 18 مورد اعدام نوجوانان بزهکار را در ایران از سال 1990 تاکنون به ثبت رسانده است. دستکم، 8 مورد اعدام نوجوانان در سال 2005 به ثبت رسیده است.

سازمان عفو بین الملل، حقوق و مسئولیت دولتها را برای محاکمه مجرمین جنایی مشخص به رسمیت می شناسد، اما سازمان تحت هر شرایطی مخالف استفاده از حکم اعدام است و آن را تجاوز نهائی به حق زندگی قلمداد می کند. عفو بین الملل، بدینوسیله از مقامات ایران می خواهد که فوراً استفاده از حکم اعدام را به تعویق بیندازند؛ و در ارتباط با عدم صدور حکم اعدام برای مجرمینی که در هنگام ارتکاب جرم، نوجوان بوده اند، به مسئولیتهای بین المللی خود پایبند باشند.